UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

& Barb.in quo per ſtatuta,ac indulta,& priuilegia cō
ceſſa hoīb⁹ artis ſtrazariæ fuerat cōceſſum,ut poſſent
cōducere &c.& illis ius ex huiuſmodi indultis erat ac
quiſitū, poſtea homines artis lanæ fecerūt ſtatuta, ꝙ
nullus poſſet conducere &c. q̄ fuerūt ex certa ſciētia
cōfirmata,pfectò ex tali cōfirmatione nō potuit p̄iu-
dicari hoībus artis ſtrazariæ, quibus iā erat ius acqui-
ſitū,niſi ea eſſet facta ex certa ſciētia,ac etiā cauſa co-
gnita,& ſic ci[illegible] iis,quorū tempore confirmationis
intercat ſtatuta [illegible] confirmari : ita loquuntur Alex.
& Barbat.ibi,& ita propriè declarat Ioā. de Imo. poſt
Abb.in c.uenerabilis.de cōfir.utili,uel inutili.Sed qñ
tēpore cōfirmationis nō erat aliquis, cui ius eſſet ac-
quiſitū,ꝙ nō ſufficiat cōfirmatio facta ex certa ſciētia
abſque cauſæ cognitione,nō eſt uerū, immo ſufficit,
ut uult Ioā.de Imo.ī d.c.uenerabilis. ac ēt Alex. in cō
ſil.1.uol.4.col.4.Bal.in d.l.ex placito, & latius Feli. in
c.inter dilectos.de fid.inſtr.& hic eſt caſus noſter, nā
tēpore confirmationis ſtatutorū mercatorū nō erat
tertius,cui ius eſſet acquiſitū,& cuius intereſſet, ſtatu
ta illa non cōfirmari,ergo ſatis fuit, cōfirmationem
fuiſſe factā ex certa ſciētia. Et † ex certa ſciētia fieri
63 dr̄,ſiue dicatur ex certa ſciētia.d.c.ſi motu proprio de
p̄b.in 6.cū ſimilib.ſiue per uerba hoc importantia, ut
ſupra dictū fuit poſt Abb.& Imo.ī d.c. uenerabilis. ac
ēt per Imo.in c.porrecta.de confir.utili,uel inutili: ex
quibus oībus apparet,iura domini Auguſtini eſſe me
liora,ipſumq; in dicto officio ſyndicatus maioris pre
fato ſer Hieronymo præferendum eſſe. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Iuramentum facit cauſam peruenire ad forum eccleſiaſticum, etiā ſi cauſa principalis coram iudice laico pendeat. Et quando hoc ſit uerum, & quando non num. 7. 30. & 33.*
2 *Iuramenti, & periurij cognitio quoad forum pœnitentiæ, & quando agitur ratione peccati, ſolum ad iudicem eccleſiaſticū ſpectat.*
3 *Laicus non poteſt in foro pęnitentiali abſoluere.*
4 *Super iuramēto ad quid adeatur epiſcopus, et iudex eccleſiaſticus.*
5 *Iuramenti cognitio eſt ad iudicem eccleſiaſticum remittenda, & in cauſa principali ſuperſedendum, quando dubium eſt, an iuramentum ſit licitum, & ſeruandum, necne.*
6 *Iuramentum ſuper contractu etiam à iure prohibito appoſitum eſt ſeruandum, licet contractum non confirmet, adeò quòd contraueniens non impetrata abſolutione tenetur de periurio, et ſpiritualiter coram iudice eccleſiaſtico poteſt conueniri. Et quomodo hoc procedat num. 34. & 39.*
8 *Iuramentum non eſt obligatorium, neque ſeruādum, & iurans propria auctoritate abſque abſolutione, & licentia ſuperioris impetrata poteſt contrauenire, quando eſſet illicitum, & conſeruatiuum, ſeu nutritiuum peccati.*
9 *Locans res eccleſiæ, ſeu loci religioſi ultra triennium peccat mortaliter, & ipſo iure excommunicatur.*
10 *Excommunicandus quis non eſt abſque graui, & mortali peccato.*
11 *Epiſcopus ſub uinculo iuramenti tenetur ſeruare, & ſeruari facere, ac defendere canones ſummorum Pontificum.*
12 *Locatio de rebus eccleſiæ facta ultra trienniū ēt iurata non ualet.*
13 *Iuramentum tendens contra utilitatem eccleſiæ, & loci religioſi non tenet, nec ligat iurantem in præiudicium eccleſiæ, immo illud ſeruans peccat mortaliter.*
14 *Iuramentum non debet eſſe iniquitatis uinculum.*
15 *Ab onere publico quis ſe per iuramentum ſubtrahere non poteſt.*
16 *Eccleſiæ iura defendere publicè intereſt.*
17 *Iurans, & contrahens quando contractui iurato abſque metu periurij, & ſine abſolutione, & licentia ſuperioris poſſit contrauenire, & quando non.*
18 *Iuramentum ſyndici uniuerſitatis, & populi quoad ſpiritualia, et reatum periurij nō ligat uniuerſitatē, nec populū, et quos liget.*
19 *Vniuerſitas, & collegium caret anima.*
20 *Vniuerſitas ex facto ſyndici, & hominū non pōt excommunicari.*
21 *Iuramentum quoad reatum periurij, & ſpiritualia eſt quid perſonale, & non tranſit ad aliam perſonam, quæ etiam iuris fictionē eadem eſſe cenſeretur.*
22 *Vniuerſitas dicitur alia perſona à ſingulis uniuerſitate.*
23 *Hæres quoad reatum periurij non ligatur ex iuramento defuncti, & propria auctoritate non impetrata abſolutione poteſt illi cōtrauenire, & quoad quid ligetur, num. 25.*
24 *Idem in uniuerſitate de iuramento ſyndici, & quorundam hominū etiam maioris partis uniuerſitatis.*
25 *Vniuerſitas ex iuramento ſyndici, et hominum quoad quæ ligetur.*
26 *Iuramentū prælati, et legitimi adminiſtratoris bonorū eccleſiæ, & loci religioſi non dat robur contractui cū eccleſia facto, ut eccleſia illud iuramentum ſeruare teneatur, quamuis in prælato, & adminiſtratore, qui iurauit, ſecus ſit quoad ſe, et in utilitatē ſuā.*
27 *Iuramentum temerarium, & illicitum ſuper contractu de iure nullo appoſitum non infamat, nec illi contraueniens pœnas l. ſi maior. C. de tranſactio. incurrit.*
28 *In obligationibus correſpectiuis frangenti fidem non eſt fides ſeruāda, ēt ſi promiſſio fuerit iurata, nec aliqua requiritur abſolutio.*
29 *Iuramentum habet tacitè annexam conditionem, ut debeat obſeruari, rebus ſic ſtantibus, & ex cauſis de nouo emergentibus illud propria auctoritate tranſgredi licet.*
31 *Hæres ex iuramento defuncti non poteſt coram epiſcopo conueniri, nec forum eccleſiaſticum ſortitur.*
32 *Poteſt tamen ex officio per epiſcopum cogi ad implendum iuramētum defuncti.*
33 *Iuramenti cauſa quando ſolum ad iudicem eccleſiaſticum ſpectet, & trahat ad ſe, uel ſuſpendat cauſam coram laico pendentem, & quando ſecus, & de ea etiam laicus cognoſcere poſſit.*
35 *L. ſi quis maior. C. de tranſactio. an locum habeat in uniuerſitate, & ciuitate, & nu. 39.*
36 *Vniuerſitas, & collegium infamia notari non poteſt.*
Nec poteſt corporaliter, nec ſpiritualiter puniri.
37 *Infamiæ pœna eſt pęna corporalis.*
38 *Propter periurium quis etiam ſpiritualiter punitur.*
40 *Super cōſtitutione extrauagāti quomodo in iudicijs ſit procedēdū.*
41 *Conſtitutio, ſeu extrauagans publicata in curia Romana poſt duos mēſes à die publicationis ēt ignorātes ligat, et ſentētia cōtra eā lata eſt nulla, quāuis illa nōdum eſſet in corpore iuris redacta.*
42 *Quid ſi ea iudici probabiliter fuit incognita.*

EPITOME.

Vniuerſitatem non poſſe ratione piurii conueniri corā iudice eccleſiaſtico ex iuramento ſyndici, nec ī cā principali corā laico pēdente ſuperſedendū eē. Et iuri cā quando faciat mutare forū, ut rōne illius qs ſolū coram eccleſiaſtico ſit cōueniendus, & cauſa quoque principalis uel coram eccleſiaſtico trahatur, uel in ea ſuperſedeatur, & demum coram quo iudice cauſa iuramenti ſit agitanda, plenè hic agitur.

CONSILIVM VIII.

IN pñti cā dubitat̄, an propter litē motā co
rā epō ꝯ uniuerſitatē, & ſocietatē hoīum
hoſpitalis de Morte ſuper primo īpediat̄
pceſſus cauſæ principalis corā iudice ap-
pellationis ſuper ualiditate ꝯctus locationis penden
1 tis. Et hoc prima facie videret̄ eſſe dicēdū, qm̄ † iurm̄
facit cauſam peruenire ad forū eccleſiaſticū, ēt ſi cau
ſa principalis corā iudice laico pēdeat. c.ſi. & ibi Ioā.
And.de foro cōp.in 6.Bal.in §. itē ſacramēta. de pace
iurā.firmā.ī uſu feudo.& expreſsè in l.1. col.ult.C. de
rebus cred.cū multis ſimilibus,q̄ allegat ibi Alexā. in
apoſtil.& idē Bal.in add.ad Spec.in tit.de cōpetē.iud.
2 ¶Secūdo † cognitio iuri̅, ſeu periurij quoad forū pœ
nitētiæ,ut qñ agitur rōne peccati periurij, ſolū ad iu-
dicē eccleſiaſticū ſpectat, qa tūc dr̄ eſſe crimē eccle-
ſiaſticū.c.p̄dicandū.22.q.1.& not.in c.nos ſuper.1.gl.
3 de purg.canon.& rō eſt,† qa laicus nō habet ptātem
clauiū, ut poſſit in foro pœnitētiali abſoluere, ut no.
gl.in c.paſtoralis.de offic. ordin. & ita declarat Ioan.
And.in d.c.ſi.de foro cōpet. in 6. & ſequuntur ibi Do
4 mi.& alij.Et † tunc aditur epiſcopus,ut,cognito p eū
iurm̄ eſſe ſeruandum, ipſe moneat iudicem ſecula-

rem,qui de cauſa principali cognoſcit, ꝙ faciat ſerua
ri iurm̄ iuxta c.2.de pact.in 6.& in c. licet de iureiurā.
in 6.& ita uoluit Bal.in d.l.1.in vlt.col.C.de reb.cred.
5 ¶Tertio † quādo vertitur in dubiū,an iuramentū in-
terpoſitū ſit licitū,nec ne,& an ſit ſeruādum , nec ne,
tunc iudex laicus non pōt de hoc cognoſcere,ſed cau
ſa ad iudicē eccleſiaſticū remitti debet, & cōſequēter
in cauſa principali eſt ſuperſedendū c. uenerabilē.cū
ibi not. de elect. ueluti ēt hoc modo declarant Ioan.
And.Dom.& alii in d.c.fin.circa finē , ſed in caſu no-
ſtro dubiū eſt,an tale iuramentū ſeruandū ſit per ho-
mines , & uniuerſitatē hoſpitalis de Morte , ergo &c.
6 ¶Quarto † quando iuramentū eſt appoſitū ſuper cō
tractu ēt à iure prohibito , quamuis contractum non
confirmet , tamen illud eſt ſeruandum , adeò , quòd
contraueniens tenetur de periurio,niſi prius abſolu-
tionem impetrauerit,ut colligitur ex traditis à Bar.in
l.ſi quis pro eo cum ibi not.per Alex.ff.de fideiuſſo.&
Corn.in repeti.authen. ſacramenta puberum.in uer.
contractus.col.11.& 12.C.ſi aduerſ.uendit. & Abb.in
c.ſi uerò. & in c.cum contingat. de iureiuran. & ideò
contraueniens, non petita abſolutione, poterit ſpiri-
tualiter conueniri corā iudice eccleſiaſtico , qui mo-
neat iudicem ſecularem,corā quo lis principalis pen
det , ut faciat iuramentū ſeruari , & ſic faciat mutare
forum d.c.ſi.& Bal.in d.l.j.col.ult.Sed in caſu,de quo
agitur,licet iuramentum fuerit appoſitum ſuper con
tractu reprobato à iure , tamen iuramentū obſeruari
debuit,alioquin contraueniens potuit de periurio co
ram epiſcopo cōueniri , ergo &c. ¶Sed his omnibus
non obſtantibus , contrariū eſſe de iure verius exiſti-
mo:ad quod dicendū moueor in primis, quia † tunc
7 iuramentū facit forum mutare , & ratione iuramēti,
& periurij quis ſolum coram eccleſiaſtico poteſt con
ueniri qn̄ ageretur, uel reſpectu fori ſpiritualis, & ani
mæ, uel de remiſſione uinculi iuramenti , ut qa clarū
eſſet , quòd iurans illud ſeruare tenebatur , & propria
auctoritate contrauenire non poterat,uel quando du
bium probabile eſſet,an iuramentū eſſet licitū,& ſer-
uandum,necne,nam hæc cognitio ſolū ad eccleſiaſti
cum pertinet,ut uolunt Io.And.Dom.& alij in d.c.ſi.
Roma.in ſingu.423.incipien.ego coram, qui allegat
not.in c.uenerabilem.de electio.& ibi per Inno.Abb.
& alios.& in c.quanto de iureiuran. & in c.cum ſit ge
nerale.de foro competen. Secus ſi certum eſſet , iura-
mentum eſſe illicitum,& non ſeruandum , & de iure
non ligare,& contrauenientem non eſſe periuriū, qa
tunc non faceret mutare forum, & quis non poſſet ra
tione iuramenti coram eccleſiaſtico conueniri , nec
in cauſa principali corā laico ſuperſedēdum eſſet, ſed
in ea procedi poſſet,ut uidetur expreſsè eſſe de men-
te Ioā. And. Dom.& aliorum in d.c.fin.Abb.Anto.&
aliorum in d.c.cum ſit generale. & ita propriè loqui-
tur,& ſentit Bald.in d.l. 1. in ult. col. loquens in caſu,
quo iuramentū eſſet ſeruandum,& iurantem ligaret,
ut ex eius uerbis colligitur. At in caſu noſtro clarū,&
certū erat de iure, quòd iuramentum non ligabat , &
contraueniens non erat periurus,& quòd uniuerſitas
& ſocietas ipſa hoſpitalis nūcupati de Morte abſque
abſolutione poterat contractui locationis contraue-
nire,ut ſtatim demonſtrabitur, ergo dicta ſocietas,&
uniuerſitas non potuit corā eccleſiaſtico cōueniri ad
effectū,ut cauſa,principalis corā iudice appellationis
ſuſpendatur.Quòd autē clarū, certumq; eſſet de iure
in caſu noſtro,ꝙ iuramentū non ligaret, & contra il-
lud ſocietas nō impetrata abſolutione, & abſq; metu
periurij uenire poſſet,multifariā demōſtro,& primo,
8 nā, † qn̄ iuramentū eſt illicitum, & conſeruatiuū,ſeu
nutritiuū peccati,ut quia illud ſeruans peccaret mor-
taliter,& ſeruaret id,qđ eſſet peccatū mortale, uel ſal
tem ueniale, tunc iuramentum illud non eſt obliga-
toriū,neq; ſeruandū, & iurans pōt propria auctorita-
te ꝯuenire abſque eo,ꝙ abſolutio, & licentia ſuperio
ris impetretur ad tradita per Inno. & Abb.in c.uene-
rabilem.de elect.& clarius p Abb. per illū tex. in not.
in c.quanto. & in c. cum contingat.de iureiur. in c. ſi
uerò.c.2.de pactis. in 6. & c.non eſt obligatorium. de
reg.iur.eod.lib.Sed in caſu noſtro iuramentū appoſi-
tū ſuper ꝯctu locationis ad nouenniū factæ fuit illici-
9 tū,& nutritiuum,ac conſeruatiuū peccati, nā † locās
res eccleſiæ,& loci religioſi ultra triēniū peccat mor
taliter,quia facit contra expreſſam prohibitionē Pa-
pæ,& canonis,ut patet ex extrauaganti Pauli Veneti,
iuxta tex.in c.2.cum ibi not. de maior. & obed. c. qui
reſiſtit.11.q.3. & optimè declarat Corne. in repet. d.
authen.ſacramenta puberum.in uer.contractus.ac ēt
quia locans,& contrahens contra talem prohibitio-
nem ipſo iure excommunicatur,ut in d. extrauagan.
Pauli Veneti habetur: faciens ergo contra illam pro-
hibitionem,& ſic ultra triennium locans , & cōducēs
10 grauiter peccat, qm̄ † abſque graui, & mortali pecca
to quis non eſt excommunicandus. c. nemo epiſco-
11 porum.cum ibi not. 11.q.3. quinimò † epiſcopus nō
faciens illū canonem extrauagantis Pauli ſeruari in
periurium incideret,quia epiſcopus ſub uinculo iura
menti tenetur ſeruare,& ſeruari facere, ac defendere
canones ſummorum Pontificum. c. ego cum ibi no.
12 per Innocen.de iureiuran. ¶Secundo † locatio de re
bus eccleſiæ ēt iurata facta ultra trienniū non ualet,
tanquam facta contra utilitatem eccleſiæ , & ideò in
fauorē eccleſiæ,& loci religioſi eſt ipſo iure nulla , ut
13 habetur in d.extrauagan.in prin.& per totū. Sed † iu-
ramentum,quod cōtra utilitatē eccleſiæ, & loci reli-
gioſi tendit,non tenet,nec iurantem in præiudicium
eccleſiæ ligat , immò illud ſeruans peccat mortaliter,
& ideo ad illius obſeruātiā nō tenetur.c. ſicut noſtris.
de iureiur.& iſtud cōſtat ex no. per Abb. in c. 2. ī ult.
uerbis de iureiur.qui concludit , ꝙ nullum iuramen-
tum ligat prælatum in præiudicium eccleſiæ adeò,ꝙ
is poteſt in utilitatem eccleſiæ , & non ad ſuam pro-
prie uoluntate non petita licentia, nec impetrata ab-
14 ſolutione contrauenire,quia † iuramentum non de-
bet eſſe uinculum iniquitatis.c.quanto. & ibi Abb.de
iureiuran.Innocen.& Abb.in d.c.uenerabilem.Sed ſi
tale iuramentum ligaret, eſſet uinculum iniquitatis,
quia illaquearet ad rem illicitā obſeruandā maximè
in caſu noſtro contra c.cum quidā.& c. ſicut.de iure-
15 iuran.Item † per iuramentū non poteſt quis ſe ab one
re publico ſubtrahere c.ſi diligenti de foro competē.
& onus prælati , ac legitimi adminiſtratoris eccleſiæ,
16 & loci religioſi eſt publicum , quia † publicè intereſt
iura eccleſiæ defendere capitu. ſi quis presbytero-
rū.de rebus eccl.non alien.c.ſit rector.43. diſtin.& ita
dicit Abb.in d.c.2.in ultimis uerbis, ergo &c. ¶Ter-
tio alia quoque rōne præmiſſa cōfirmo,quia dicta lo-
catio eſt à iure prohibita, & nulla in odium contrahē
tium,& iurantium tàm locatoris,quàm conductoris,
& in utilitatē eccleſiæ,ut patet in d.extrauagan.& ſu-
pra dictum fuit,quia contrahentes incurrunt ipſo iu-
re excōmunicationē , & aliàs pœnas , de quibus in d.
17 extrauag.habetur.Sed † ubicunque actus eſt prohibi-
tus,& nullus in odiū iurantis, & cōtrahentis, iurās,&
contrahens pōt abſque abſolutione , & licentia ſupe-
rioris contra actum, & ꝯctum iuratū uenire abſq; me
tu periurii,ut uoluit Aret.in d.auth. ſacramēta pube-
rū.& ſequitur Pau.de Caſt.in ſuis cōſ.ac ēt Io.de Ana.
& Bal.in pluribus cōſiliis,ut refert,ac ſequiī do. Lud.
de Bologninis in ſuo cōſ.45. Secus ſi actus eſſet prohi
bitus,& nullus in fauorē iurantis , ſeu in odium reci-
pientis,& non in odium iurantis,nam licet tale iurm̄

non

non confirmaret contractũ à iure prohibitum, tñ ſer
uandum eſſet, & cõtra illud iurans uenire nõ poſſet,
niſi prius abſolutione impetrata: ita intelligãtur not.
per Bart.in l.ſi quis pro eo. ff. de fideiuſſo. & per eun-
dẽ,& Moder.repeten.in d.auth.ſacramẽta puberũ. in
ver.contractibus.in 11. & 12.quæſt. & per Abba. in d.
c.ſi uerò. & in d.c.cum contingat.Et hoc modo ẽt di-
cit,& declarat Areti.in d.auth. ſacramenta puberum.
¶ Quarto & aliter prædicta uera eſſe demonſtratur,
qm̃ poſito dictã locationẽ fuiſſe ualidã, maximè rõne
iuramenti appoſiti, tamen uniuerſitas, & ſocietas ho
ſpitalis potuit uenire contra locationẽ iuratã factam
18 per ſuos ſyndicos, quia† uniuerſitas, & populus per iu
ramentũ ſyndici ſui nõ ligatur quoad ſpiritualia, nec
quoad periurium, ſed ſolum ligantur homines iuran
tes, & mandantes ut ſinguli, ſicut non ligatur hæres
ex iuramento defuncti, ut declarat nota.Bal.in l.gene
raliter.C.de rebus credit.& Areti.in d.auth.ſacramẽ-
ta puberum.in ulti.col.& domi.Cardin.in clemen.1.
§.nos.in 3.quæſt.de iureiurã. Et ratio eſt in promptu,
quia ſolũ anima ligatur quoad reatũ periurij, cuius
occaſione quis forum iudicis eccleſiaſtici ſortitur, ut
in d.c.fi.de foro competen. in 6. Sed † uniuerſitas, &
19 collegium caret anima, Innocen.& Bald.in c.graue.
de ſenten.excõmunica. & patet naturaliter: item ſe-
queretur, ꝙ ex iuramento ſyndici ligarentur pupilli,
infantes,& alii de uniuerſitate, qui nõ iurarunt, quod
non eſt dicendum. Et propterea ſicut his rationibus
20 †uniuerſitas ex facto ſyndici, & hominum nõ poteſt
excõmunicari.c.romana.§.in uniuerſitatem.cum ibi
not.de ſenten.excõmunica.in 6.ita non poterit iura-
mento ſyndici ſpiritualiter ligari non ſolum rationi-
21 bus prædictis, ſed ẽt quia †iuramentũ quoad reatum,
& ſpiritualia eſt quid perſonale, & non tranſit ad aliã
perſonã, quæ ẽt iuris fictione eadẽ eſſe cẽſeretur, qua
lis eſt hæres.c.veritatis. ibiq; Innoc. Abb.& alii de iu-
22 reiurand. †Vniuerſitas autem dicitur eſſe alia perſo-
na à ſingulis de uniuerſitate. c.cũ omnes. cũ ibi not.
de conſtitutio. & l.ſicut. ff.quod cuiuſque uniuerſita.
nomi.cum ſimil.ergo ex iuramento ſyndici, & homi
nũ non poterit ſpiritualiter ligari,& cõſequenter nec
23 corã eccleſiaſtico conueniri: † & ideò ſicut hæres hac
ratione poteſt propria auctoritate abſq; metu periu-
rii, & non impetrata abſolutione contra iuramentũ
defuncti uenire, ut uoluit Ang.in auth. de iureiuran.
à morien.præſti. & Innoc.in d.c.ueritatis.Bal.& Bar-
tol.in d.l.generaliter.& idem Bald.in auth.adhæc.C.
de uſur.in 2.col.& domi. Ludouic.Bolog.in d.ſuo cõ
ſil.45.qui plura ad hoc allegat. cum ſimilib.adductis
per Alexan.in d.l.1.in additio.ad Bal.C.de rebus cre-
dit.& per Bald.in dicta auth. ſacramenta. & in l.3.C.
24 plus uale.quod agitur; ita† uniuerſitas abſq; metu piu
rii poterit uenire contra iuramentũ ſyndici, & quorũ
dam hominum ẽt maioris partis ipſius uniuerſitatis,
quia eſt eadem ratio, ut ſupra, & habetur per Aretin.
in dicta auth. & Bald.in d. l. generaliter. parificat in
hoc hæredem, & uniuerſitatem, talisque ſimilitudo
procedit ex identitate, uel ſimilitudine rationis. ¶ Et
ex prædictis tolluntur quædam, quæ in contrariũ ad-
ducebantur, uidelicet, quòd ex quo ſyndicus cũ man
dato hominum ſocietatis, & uniuerſitatis iurauit,
ipſa uniuerſitas propter mandatum dicitur iuramen
to ligata, & non ſolum illa uniuerſitas, & ſocietas, q̃
tunc erat, ſed etiam quæ hodie eſt, quia eadẽ eſſe ho-
die cenſetur, quæ tunc erat, argum.l. proponebatur.
25 cum ſimil. ff.de iudiciis. Quia reſpondetur † uerum
non eſſe, ꝙ uniuerſitas iuramento ſyndici, & homi-
num ligetur, niſi quoad temporalia, non autẽ quoad
ſpiritualia, nec quoad animam, & ſic quoad reatum
periurij, cuius cauſa quis forum epiſcopi, & eccleſia-
ſtici ſortitur, & in negotio principali coram laico ſu-
perſederi debet argumento eius, quod dictum eſt de
hærede, & ex aliis ſupra deductis, quoniam ſicut hæ-
res ex iuramento defuncti, ita uniuerſitas ex iuramẽ-
to ſyndici non ligatur niſi quoad temporalia, & non
quoad ſpiritualia. Bald.in d.l.generaliter. & in d.l.1.
cum aliis ſupra allegatis poſt Ioan.And.Dominic. &
26 alios in d.c.fi.Et maximè, quia †iuramentũ prælati, &
legitimi adminiſtratoris bonorũ eccleſiæ, & loci reli-
gioſi non dat robur contractui cum eccleſia facto, ut
eccleſia iuramentũ illud ſeruare teneatur, ut uoluit
Bald.in §.itẽ ſacram. de pace iuramen.firman. in uſu
feudo.Ioan.Andr.in c.grauis.de depoſito, & Alex.in
l.qui romæ.§.duo fratres.in penult.charta.ff.de uerb.
oblig. quamuis prælatus, & adminiſtrator, qui iura-
uit, quoad ſe, & perſonã ſuam illud obſeruare tenea-
tur, & ratio eſt, quia iuramẽtum eſt perſonale quoad
reatum criminis, & periurij.d.c.ueritatis. cum aliis ſu
pra allegatis.Et ita intelligantur not.per Abba.in c.2.
in ulti.uerb.de iureiuran.qui vult prælatum poſſe cõ-
tra iuramentum ſuum uenire in utilitatem eccleſiæ
abſque abſolutione ſuperioris. ¶ Quinto conſidero,
27 quòd †iuramentum temerarium, & illicitũ ſuper cõ-
tractu de iure nullo, & inualido appoſitum non infa-
mat.glo.in c.diffinitio.22.q.4.& Abb.in d.c.ſicut no-
ſtris. de iureiuran.& Doct.cõiter maximè Paul.de Ca
ſtr. & Alex.in l.ſi quis maior.C.de tranſactio. dicunt,
quòd ueniens contra iuramentũ ſuum in aliquo con
tractu appoſitũ non efficitur infamis, nec aliquas pœ
nas illius legis patitur, quando iuramentum fuit ſup
contractu nullo, & de iure inualido appoſitum.Cum
itaq; in caſu, de quo agitur, iuramentum fuerit appo-
ſitum ſuper contractu nullo, inualido, & à iure repro
bato, iurans contraueniens non debet cenſeri periu-
rus, nec aliquas periurij pœnas pati, ueluti etiam ſu-
pra tetigi.Sexto prædicta corroborantur, nam ſecun-
dum ea, quæ mihi proponũtur, per homines dictæ ſo
cietatis fuit locationi contrauẽtum, quia pars aduer-
ſa non ſeruauit promiſſa, & contractui cõtrauenit.Ex
quo ſequitur, ꝙ homines uniuerſitatis licitè potue-
runt contrauenire abſque metu periurij, & abſq; eo,
quod poſſint conueniri coram eccleſiaſtico, quoniã
28 †in obligationibus correſpectiuis fides non eſt ſeruã
da frangenti fidem, etiam ſi promiſſio fuiſſet iurata,
ut eſt tex.clarus in 2.reſpon.ibique Abb.& cõiter alij
in c.peruenit.il 2.quod eſt. cap.3.de iureiuran.nec re-
quiritur abſolutio aliqua, prout ẽt id probatur in d.l.
ſi quis maior.C.de tranſactio.ubi ille, qui prius cõtra-
ctui iurato cõtrauenit, punitur, & omni commodo,
omniq; iure, & utilitate illius contractus, & inſtrumẽ
ti priuatur, quod ẽt expreſsè uoluit Bald.in c.1.in fin.
de noua for.fidel. in uſu feudo. Ex quo ergo pars ad-
uerſa prius contrauenit, non poterit coram iudice ec
cleſiaſtico de periurio agere rõne iuramenti ſuper di
cto contractu appoſiti.& Abb. Hoſtien. & alij in d. c.
peruenit propriè, & ferè in terminis noſtris in locato-
re exemplificant. Et ad propoſitũ optimè nobis inſer
uit dictum Bartoli in l.amplius.ff.rem ratam hab.qui
vult, ꝙ ſi ego iuraui tibi ſoluere pecuniam, & non ſol
uo, ſed uolo tecum compenſare, & non vis, ego non
ſum periurus, quoniam ex quo tu non ſoluis mihi, qđ
debes, dicor facto, & culpa tui ipſius impediri, & con
ſequenter ex cauſa iuſta non ſoluo, & contra iuramẽ
tum facio: ita dicendũ eſt in caſu noſtro, ꝙ ex quo vni
uerſitas uenit cõtra locationẽ iuratã, quia pars aduer
ſa prius contrauenit, ipſa uniuerſitas hoſpitalis facto,
& culpa partis aduerſæ dicitur impedita ſeruare iura-
mentum, & conſequenter nec ipſa, nec homines ip-
29 ſius in periurium inciderunt. Item † iuramentum
habet tacitè annexam hanc conditionem, ut de-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

beat obſeruari, rebus ſic ſtantibus, qm̃ ex cauſis de no
uo emergentibus licet illud propria auctoritate tranſ
gredi Innoc. in c. 1. de cõſtit. Bal. in l. & ſi ſeuerior. C.
ex quibus cau. infam. irroge. & in l. quid ergo. §. pœna
grauior. ff. de his, qui not. infam. & in auth. poſt iuſiu-
randum. C. de iudi. Roma. in rub. ff. de arbit. col. 7. & l.
fi. ff. qui ſatiſda. cogan. ¶ Vltimo ꝙ uniuerſitas, & ſo-
cietas hoſpitalis nuncupati de Morte ex iuramento
ſyndici, & hominũ non poſſit corã iudice eccleſiaſti-
co conueniri, ut forum mutet, facit hæc ratio, & iudi-
30 cio meo ſatis concludens, nam † ad hoc, ut quis ratio
ne iuramẽti corã eccleſiaſtico poſſit conueniri, & ſic
teneatur ſortiri forum ep̃i, requiritur, ꝙ ex iuramẽto
ligetur ſpiritualiter, & contraueniẽdo propria aucto-
ritate incurrat periurium, & illaqueet animã ſuã, nec
ſatis eſſet, ipſum ex iuramẽto tẽporaliter ligari: qđ pa
31 tet in hærede, † qui non poteſt corã ep̃o ex iuramẽto
defuncti conueniri, nec forũ eccleſiaſticũ ſortiri tene
tur, quia licet ex iuramento defuncti ligetur tẽporali
ter, non tamen ſpiritualiter, nec quoad animã, Inno.
& Abb. in d. c. ueritatis. Bal. in d. auth. ſacramẽta pube
rũ. in fin. ver. & in l. 1. col. ulti. C. de rebus credi. Ioan.
And. Domin. & alii in d. c. fi. de foro cõpeten. in 6. &
Doct. cõiter maximè Anto. in d. c. cum ſit generale.
de foro compet. & in c. fi. de ſepultu. Sed uniuerſitas,
& populus ex iuramento ſyndici non ligantur ſpiri-
tualiter, ſed temporaliter tantum, ut vult Bald. in d. l.
generaliter. Aret. in d. auth. ſacramenta. & Cardin. in
clem. 1. §. nos. de iureiurand. in 3. q. & ſupra dixi, er-
go &c. & hoc magis debemus dicere in uniuerſitate,
32 quã in hærede, quia † ſecũdum unã opinionem Abb.
in d. c. cum ſit. & in d. c. fi. de ſepul. hęres per ep̃m ſaltẽ
ex officio cogi poteſt ad implendũ iuramentũ defun
cti, cum teneatur animæ ipſius ſatisfacere. d. c. fi. & c. à
nobis. il 2. in fi. de ſenten. excõmunica. quod quidem
in uniuerſitate cautum non reperitur, ꝙ ipſa pro ſin-
gulis de uniuerſitate ſatisfacere teneatur. ¶ Supereſt
nunc reſpondere adductis ſupra in contrarium, qui-
bus licet ex præmiſſis reſponſio ſatis colligi poſſit, tñ
ſpecialius reſpondendo, non obſtat primum, ꝙ iura-
mentum faciat cauſam peruenire ad forum eccleſia-
ſticum ẽt non obſtante pendentia litis coram laico,
Bal. in d. l. 1. in ult. col. C. de rebus credi. per tex. in d. c.
fi. de foro competen. in 6. cum aliis ſupra adductis, ꝗa
33 dico † illud uerum eſſe primo quoad perſonam iurã-
tis, ſecus quo ad eius hæredem, uel alium, qui ex iura
mento contrahentis non ligaretur ſpiritualiter, nec
quoad animam, ut ibi cõcludit Bal. & eſt cõis opinio,
ad tradita per Ioan. And. & alios in d. c. fi. cum ſimil.
ſupra allegatis, quicquid dixerit Abb. antiquus in d. c.
fi. de ſepul. cuius opinio eſt ſingularis, ut dicũt, & de-
clarant Io. And. & alii in d. c. fi. Secundo dico illud ue
rum eſſe, qñ certum eſſet, iuramentum eſſe ſeruãdũ,
& ageretur quoad animam, & reatum periurij, & ſic
ſpiritualiter, & in foro animæ, ut ibi per Io. And. & ſu
pra dictum eſt, uel qñ dubium eſſet, an iuramentũ li-
garet, & an eſſet ſeruandũ, & conſequenter an cõtra-
ueniens eſſet periurus, & peccaret, ut ibi. Secus ſi cla-
rũ, certumq́; de iure eſſet, quòd abſq; metu periurii
poſſet propria auctoritate contrauenire Roma. in d.
ſingul. 423. cum ſimil. ſupra per me allegatis. Quòd
autem in caſu noſtro certũ, & clarum ſit, ꝙ uniuerſi-
tas hoſpitalis potuerit propria auctoritate abſq; me-
tu periurij, & abſq; abſolutione ſuperioris cõtraueni
re, ſatis plenè ſupra probatũ fuit, cauſa enim iuramẽ-
ti ſolũ ſpectat ad eccleſiaſticũ, qñ agitur ſpiritualiter
in foro animæ, itẽ qñ ageretur in foro cõtentioſo, ſed
eſſet dubiũ de iure probabile, an iuramẽtum eſſet ſer
uandũ, nec ne, & an ligaret, in aliis uerò caſibus non
ſpectat ſolũ ad eccleſiaſticum, ſed ẽt ſecularis poteſt
de tali cauſa cognoſcere, ut declarant Docto. cõiter
Abb. & Anto. de Butr. in d. c. cum ſit. de foro cõpeten.
Io. Andr. & alii in d. c. fi. & in locis ſupra allegatis. Et
ideò in dictis caſibus tantum cauſa pendens corã epi
ſcopo, & eccleſiaſtico trahet ad ſe cauſam corã laico
pendentẽ, uel illam ſuſpendet, ut ibi, in aliis uerò ſe-
cus erit, cum de ea ita iudex ſecularis, ſicut eccleſiaſti
cus cognoſcere poſſit. c. licet. de iureiuran. in 6. & de-
clarant Ioan. Andr. & Domin. in d. c. fi. & in d. c. cũ ſit.
Cum igirur in caſu noſtro ſpiritualiter, & quoad forũ
animæ non poſſit agi ɔ̃ ſocietatem, & uniuerſitatem
hominum hoſpitalis de Morte ratione periurij, quia
contraueniendo ẽt propria auctoritate non poſſunt
dici periurium incidiſſe, nec animã illaqueaſſe, ut ſu-
pra, nec ſit dubiũ probabile, an contraueniendo dicã
tur petiurium incidiſſe, ſed de iure clarum, certumq́;
ſit, ꝙ potuerunt propria auctoritate abſq; metu periu
rii contrauenire, profectò cauſa periurij cœpta corã
eccleſiaſtico non trahet ad ſe cauſam principalẽ co-
rã ſeculari pendentẽ, uel illam in ſuſpenſo ſtare non
faciet, cũ ſecularis de illa cauſa periurii, quando agi-
tur tẽporaliter, & rõne intereſſe pecuniarii, poſſit ẽt
cognoſcere, ſicut eccleſiaſticus, per ſupra dicta. Et ſic
iuramentum hoc in caſu potius forum foro accumu
lat, quã mutet. ¶ Non obſtat ſecundũ, quia ex reſpon
ſionibus ſupra proximè poſitis tollitur. ¶ Non ob-
ſtat tertium, quia reſpondetur in caſu noſtro non eſ-
ſe dubiũ probabile, hoc eſt, ꝙ de iure dici poſſit eſſe
probabile, prout debet eſſe, ut uolunt Io. And. & Do-
minic. in d. c. fi. & ꝙ nõ ſit dubiũ probabile, immò cla
rũ, & certũ ſit de iure, ꝙ iuramentum in caſu noſtro
non liget, nec ſeruandum ſit abſq; metu periurij, ſu-
pra fuit pleniſſimè demonſtratum. ¶ Non obſtat ulti
34 mum, quia † illud eſt uerũ, quando iuramẽtum eſt ap
poſitum ſuper contractu prohibito, & nullo in fauo-
rẽ iurantis, uel in odium recipientis iuramentum, &
nõ in odium ipſius iurantis, Bar. in d. l. ſi quis pro eo.
& ibi Alex. Abb. in c. ſi uerò. & in c. cum contingat. de
iureiur. & Corn. in repeti. d. auth. ſacramenta puberũ.
in ver. contractibus. in 11. & 12. q. Secus ſi contractus
eſſet prohibitus in odium iurantis, & omnium con-
trahentiũ, ac etiam in utilitatem eccleſiæ, ut declarat
Areti. in d. auth. ſacramenta, quo caſu abſq; metu per
iurij, & non petita, nec impetrata abſolutione poteſt
iurans contrauenire, ut ibi per Aret. & alios, quos ſu-
pra allegaui, & maximè quando eſſet prælatus, & legi
timus adminiſtrator eccleſię, & loci religioſi, ꝗ non
ad vtilitatẽ ſuã, ſed eccleſiæ, & loci religioſi ɔ̃uenire
uellet, ꝗa poteſt abſq; abſolutione, ut uoluit Abb. ĩ d.
c. 2. in fin. & latius ſupra dixi poſt Bal. Io. And. & Ale.
Ex quibus conſtat, ꝙ uniuerſitas hoſpitalis de Morte
nõ potuit corã iudice eccleſiaſtico ſuper periurio cõ-
ueniri, & pp hoc non debet in cauſa principali coram
iudice appellationis pẽdente ſuperſederi. Laus Deo.

ADDITIO.

35 Vltra prædicta † allegatur etiam in fauorem illorũ
de Ale contra homines, & uniuerſitatẽ hoſpitalis nũ
cupati de Morte doctrina Iaſ. in l. ſi quis maior. C. de
tranſac. qui ex pluribus rationibus ibi per eum addu-
ctis dicit ſe conſuluiſſe, diſpoſitionem illius legis uen
dicare ſibi locum non ſolum in priuato contra ſuum
contractum ueniente, ſed etiam in uniuerſitate, & ci-
uitate. Sed ego quidquid Iaſ. ibi dicat, contrarium eſ-
ſe verius exiſtimo, quòd diſpoſitio, & pœna illius le-
gis locum non habeat in uniuerſitate, quando nomi-
ne uniuerſitatis ſyndicus eius de mãdato hominũ cũ
iuramento contraxiſſet, quia per iuramentũ ſyndici
ligãtur ſolũ iurantes, & mãdantes iurare ſiugulariter,
& nõ uniuerſaliter, cũ uniuerſitas nõ ligetur taliter,
ꝙ ɔ̃ueniẽdo periuriũ incurrere dicatur Bal. in d. l. ge-
neraliter,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

neraliter, Are.in d.auth.ſacramenta.& Cardi.in d.cle
men.1.in 3.q.de iureiur. Sed d. l. ſi quis maior. q̄ pœ-
nas illas imponit, eas imponit in pœnā periurij, & ue
nientis contra iuramentum ſuum, ut uolunt doct. cō
muniter, & ipſe Iaſ.ibi in prin. & glo. in uer. infamia.
Dictū ergo Iaſ.uerum eſſe poteſt, quando uniuerſitas
ipſa contraheret, & omnes de uniuerſitate præſentes
iurarent, prout fieri poteſt, ut quia uniuerſitas ad hoc
congregata fuiſſet iuxta ea, quæ habentur per docto.
maximè Abb.in c.cū omnes.de cōſtit.& Bar.in l. nul-
li. ff. qđ cuiuſq; uniuer. nom. & ita eius dictū intelli-
go, alioquin uerū non eſſet, nec ipſe loquitur, qn̄ uni
uerſitas contraxiſſet mediāte ſyndico, q iuraſſet. ¶ Et
ex his reſpondetur alteri fundamento, qđ fiebat, ꝙ ſi-
ue ſpiritualiter, ſiue tēporaliter tm̄ uniuerſitas ex iu-
ramento ſyndici ligetur, ſatis eſt parti aduerſæ, nā ſi
tēporaliter tenetur ſeruare contractū iuratū, ut uide-
tur uelle Bal.ī d.l.generaliter.debebit uniuerſitas ex-
cludi ab agēdo, & à ueniendo cōtra contractū. d. l. ſi
quis maior.quoniā, ut dixi, pœna illius legis, excludē
do cōtraueniente ab agendo, eſt impoſita in pœnam
periurij, ſed uniuerſitas ueniendo cōtra iurm ſyndici
nō incurrit periuriū, ſed ſolū ſyndicus, & mādātes iu-
rare ſingulariter, ergo &c. Præterea nō uideo, quo-
modo pœna illius legis cōuenire poſſit uniuerſitati,
& corpori imaginato, quale eſt collegiū, nā uult lex
illa, ꝙ quis contraueniendo iuramento efficiatur in-
36 famis, & ab agendo ratione periurij repellatur, † in iu
re aūt cautū non reperio, ꝙ collegiū, & uniuerſitas
notetur infamia, quinimmò contrariū reperio, quia
uniuerſitas non poteſt corporaliter puniri. Innocē.
in c.grauem.in uer.conſiliarios de ſenten. excommu
ni. Bar.in l.aut facta.§.fin.colum.2.uerſi. hoc præmiſ-
ſo.ff.de pęnis.nec etiam ſpiritualiter.d.c.Romana. §.
37 in uniuerſitatē.Sed † pœna infamiæ eſt pœna corpo
ralis. l. ſi quis.in fi. cū ſequen. ff. de pęnis.facit.l.iſti q
dē.ff.quod metus cā.& not.in l.nec timorē eod. titu.
38 Et † rōne periurii quis etiam ſpiritualiter punitur, qa
eſt uinculū animæ.d.c.cum contingat. & c. ſi uerò.de
iureiur. & c. anteceſſor. 11.q.3.cum ſimi.ergo ſeqtur,
ꝙ pęna. d. l. ſi quis maior.non poteſt ipſi uniuerſitati
conuenire. Rurſus & fortius pro reſponſione prædi-
ctorum dico, ꝙ poſito, ſed non cōceſſo, dictū Iaſ.poſ-
39 ſe de iure procedere, tamē † illud eſt uerū, & ita ipſe
intelligit, quando iuramentum ſuper contractu ap-
poſitum eſſet ualidū, & approbatum, nec peccati nu-
tritiuum, ſeu conſeruatiuum, quia tunc fortè uniuer
ſitas ſaltem temporaliter illud ſeruare tenebitur, ſe-
cus uerò eſt, & hoc nullus negabit, quando iuramen
tum eſſet contra utilitatem eccleſiæ, & à iure repro-
batum in odium iurantis, & conſeruatiuum peccati,
prout eſt in caſu noſtro, ueluti ſupra multipliciter de
monſtraui, nam tale iuramentum ab eo, qui uerè, &
corporaliter iuraſſet, nec ſpiritualiter, nec tempora-
liter ſeruandū eſſet, ut ſupra plenè dictū eſt, ergo mi-
nus tenebitur illud ſeruare uniuerſitas, cuius nomi-
ne fuit à ſyndico iuratū, quia minus ligatur uniuerſi-
tas ex iuramento ſyndici, quàm ſyndicus, Bal. in d.l.
generaliter. Aret.& Card. in locis præalleg. ¶ Funda-
mentū ēt potiſſimum per partē aduerſam fit in eo, ꝙ
canon, ſeu extrauagans Pauli Veneti non eſt uſu, &
cōſuetudine utētiū approbata, neq; recepta, nec per
bullam authenticam probatur, & cum ea ſit iuri cōi
diſſona, non eſt ſecundū illam iudicandū, niſi prius
Papa conſulatur.c.paſtoralis.& ibi latè per Moder.de
fide inſtru.& per plura alia ex aduerſo allegata per no
ta.maximè per Domin.in conſi.78. Sed animaduertē
40 dum eſt, † ꝙ licet conſtitutio in extrauagās, q̄ à iure
communi diſcrepat, probabiliter ignoretur adeò, ꝙ
ſecundum illam non ſit neceſſario iudicandū.d.c. pa
ſtoralis.& dicit Bal.in c.1.circa prin.in tit. quot teſtes
ſint neceſſ.ad prob.no.in.in uſu feudo. ꝙ quando du-
bitatur de aliqua extrauaganti, melius eſt in dubio re
gulis iuris deſeruire.d.c.paſtoralis.& ideò requiritur,
ꝙ ſuper tali extrauaganti conſulatur Papa, uel ad no-
titiā per bullā authenticā deducatur, ut ibi, & habe-
tur in d.c.paſtoralis.& habetur per Bar.per illū tex. in
l.cum prolatis.ff. de re iudic.tn̄ hoc intelligendū eſt,
niſi talis extrauagans eſſet multū nota, & ſolita in iu-
diciis allegari, nā ſecundū illā eſt omnino iudicādū,
& ſententia cōtra eā data eſſet nulla, abſque eo, quod
producta eſſet ſub bulla, & Papa cōſultus eſſet, nam
tunc Papa eſt conſulendus, qn̄ de ea in loco probabi-
liter dubitaretur, ita uolunt Abb.Inno.& doct. cōiter
in d.c.paſtoralis.qui ita limitāt dictū Bar. in d. l. cū ꝓ
latis.& hoc ēt ponit ibi Felin. exēplificando de extra-
uaganti execrabilis:an aūt illa extrauagans Pauli Ve-
neti, q̄ Paulina uulgo nominatur, ſit publicè nota, &
allegari ſolita, ſciunt omnes, q iudicijs uerſantur. Præ
terea intelligo probatum fuiſſe de ſtylo, & commu-
ni uſu dictæ extrauagantis, ꝙ ea ſolita eſt allegari, &
in uiridi obſeruantia hic exiſtit, & conſequenter ap-
paret, illā fuiſſe uſu utentium approbatā, & receptā.
41 Quinimmò † Abb.in d.c.paſtoralis.uult ſatis eſſe, ꝙ
conſtitutio, ſeu extrauagans fuerit publicata in curia
Romana, qa à die publicationis ligabit ēt ignorantes
poſt duos mēſes per no.per gl.ī data lib.6. ubi hoc te-
net Ioā.mona. & faciunt no. per ſcrib. omnes in c.2.
de conſtitu.quilibet.n.præſumitur ſcire conſtitutio-
nem poſt duos menſes à die publicationis. c. propo-
ſuiſti. 82.diſt.& in glo. procem. clemen. intantum, ꝙ
ſententia ꝯtra talē extrauagantē lata eſſet nulla abſq;
eo, ꝙ eſſet in corpore iuris redacta, quoniam non eſt
de ſubſtantia, ut redigatur in uolumine, nec etiam in
ſcriptis ad tradita per Ioan. Andr. in c. nemo poteſt
de regu. iur. in 6. in mercurial. & latè habetur maxi-
mè per Moder.in c.1.de conſti.Et pro hoc facit, nam
ubi Papa uult ſuam conſtitutionem ligare à tempo-
re, publicationis quamuis de ea probabiliter ignore-
tur, & ignorantes in culpa eſſe non dicantur, tamen
ſententia contra illam lata eſt nulla, ut eſt glo.not. in
clemen.2. de hæret. in uer. ex nunc. Multo magis er-
go hoc dicendum erit, quādo ſcientia cōſtitutionis,
& extrauagantis p̄ſumitur, ut quia longo tēpore con
ſtitutio, & extrauagans proceſſit, prout cōſtat Pauli-
nam proceſſiſſe. Et ex his rationibus Abb. in d. c. pa-
ſtoralis.dicebat ſententiam latam contra extrauagā-
tem eſſe nullam.Sed tamen poſito non eſſe nullā, do
cto.ibi communiter conſentiunt, ꝙ iudex ſecundum
illam debeat iudicare, ſi de ea notitiam, & ſcientiam
42 habuit.Sed † ſi ꝓbabiliter de illa ignorauit, ut qa erat
noua conſtitutio, & contra ius commune, & non no
ta ſibi, nec uſitata, tunc ſententia contra illam lata ua
let quidē, ſed poſtea reſcindi pōt ex diſpoſitione ex-
trauagantis contrariæ, ita dicunt docto. omnes in d.
c. paſtoralis. At ſi ad notitiam iudicis quoquo modo
peruenit, ut quia coram eo ſit allegata, iudex tunc nō
poteſt contra illam iudicare, ſed in cauſa ſuperſedere
debet, donec ipſe ex officio ſuo Papam conſulat, & ſi
inconſulto Papa contra illā iudicaret, eſſet puniēdus,
ut probatur in d.c.paſtoralis. iunctis not. ibi per Abb.
& alios.Et hæc ꝓcedūt, qn̄ de extrauagāti ꝓbabiliter
dubitaretur, ut quia non eſſet communiter nota, nec
uſitata, alioquin ſecus, ut à contrario illius tex.colligi
tur.Et hæc quoad prædicta dubia ſufficiāt. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Per citationem perpetuatur iuriſdictio iudicis illius, de cuius man dato fit citatio, & cuiuslibet alterius iudicis iuriſdictio ita præ uenitur, ut alius ſe intromittere nequeat.*